

Brussel, 22 februari 2017

Eerste lessen uit proefprojecten duaal leren

In Vlaanderen verlaat gemiddeld 11% van de jongeren de school vroegtijdig. Zij maken zeer weinig kans op werk. Om de vroegtijdige schooluitval aan te pakken, startte de Vlaamse Regering het stelsel van duaal leren. Bij duaal leren verwerven leerlingen vaardigheden op school (of in een centrum voor deeltijds onderwijs of een Syntra-lesplaats) én op de werkvloer. Sinds 1 september 2016 zijn 130 leerlingen voor het eerst in deze duale opleidingen van de 34 deelnemende scholen gestart onder de noemer 'Schoolbank op de werkplek'. Dit zijn proefprojecten.

ACV Jongeren gelooft sterk in het duaal leren. Daarom gingen we in januari en februari in gesprek met 50 leerlingen en hun trajectbegeleiders in de proefprojecten. Uit deze gesprekken kwamen een aantal verbeterpunten naar voor. ACV-Jongeren vraagt aan minister Crevits om hierover het gesprek aan te gaan. Om zo het duaal leren nog te verbeteren.

De belangrijkste conclusies uit deze gesprekken:

- Om er een succes van te maken, moet elke jongere in een duale opleiding terecht kunnen op een kwaliteitsvolle leerwerkplek met mentor. Er is nood aan een algemeen bestand met bedrijven met werkplekken, de trajectbegeleider moet ook een belangrijke rol spelen in de matching van de leerling-werkplek. De trajectbegeleider kent de leerling het beste. Uit alle schoolbezoeken bleek ook de grote nood aan een gedegen mentorenopleiding.

Het is van cruciaal belang om de sectoren hierin te betrekken.

- Een werkplek met minder of meer dan 20u betekent een groot verschil voor de leerling. Als de leerling minder dan 20u per week op de werkvloer leert, is er enkel een stageovereenkomst zonder leervergoeding. En bijgevolg ook geen opbouw van sociale rechten. ACV Jongeren vraagt **voor alle leerlingen een volwaardige leervergoeding met opbouw van sociale rechten**. De leerling creëert immers een meerwaarde voor de onderneming.
- De **overeenkomsten alternerend leren** zijn op dit moment niet volledig uitgewerkt en onduidelijk:
 - o De leervergoeding: zie het vorig punt.
 - o Er is in de proefprojecten geen **vakantieregeling** voor de leerlingen voorzien. Zonder vakantieregeling kan de leerling zonder recht op vakantie tewerkgesteld worden. De leerlingen die wij spraken volgen de normale schoolvakanties, maar dit is dus niet

verzekerd in de afspraken en aspecten van het duaal leren. Duidelijke afspraken rond de vakantieregeling zijn essentieel.

- Verschillende leerlingen hebben geen afspraken met hun werkgever omtrent de **verplaatsingsvergoeding**. We willen dat elke leerling duaal leren moet via de overeenkomst altemnerend leren een verplaatsingsvergoeding bekomen.
 - De federale regering verstrengde het recht op een inschakelingsuitkering voor schoolverlaters zonder diploma jonger dan 21 jaar. Het is van belang dat **getuigschriften duaal leren toegang geven tot werkloosheid en dat er dus geen wachttijd na afstuderen moet worden doorlopen**.
-
- Enkel 'arbeidsrijpe' leerlingen worden toegelaten tot het nieuwe duaal leren. Heel wat kandidaten zijn niet toegelaten bij de huidige proeftuinprojecten. **Het is onduidelijk hoe de Vlaamse Regering de niet-arbeidsrijpe leerlingen gaat begeleiden. Ook voor hen is een plan van aanpak nodig door de bestaande voor- en brugtrajecten te versterken.** Sterke begeleide leerwerkperiodes om jongeren op een inschakeling in het gewone arbeidscircuit voor te bereiden gericht op arbeidsattitude en sociale vaardigheden.
 - Het duaal leren moet zowel met algemeen vormende als met beroepsgerichte competenties ingevuld worden. **De focus mag niet enkel liggen beroepsgerichte competenties.**
 - **Inzetten op opleidingen in toekomstgerichte sectoren** moet die leerlingen een perspectief geven op een job na het afstuderen. Daarvoor blijft het betrekken van de sectoren via de sectorale partnerschappen van levensbelang. De sectoren hebben expertise en ervaring in huis.
 - Ten slotte is **duaal leren een volwaardig alternatief voor de herinvoering van jeugdlonen die op de tafel ligt van de federale regering**. Duaal leren zal meer effect hebben tegen de schooluitval, overgang onderwijs-arbeidsmarkt en dus de jeugdwerkloosheid dan het algemeen verlagen van de brutolonen van jonge werknemers.